

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

N A P U T A K

O POSTUPKU IZBORA U ZVANJA

Pula, ožujak 2013.

Ovaj Naputak sastavljen je s namjerom da se nastavno osoblje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli (u daljnjem tekstu: Sveučilište) informira o postupku izbora u zvanja te zakonskim i podzakonskim aktima kojima se taj postupak uređuje. Izbor u zvanja u sustavu visokog obrazovanja reguliran je brojnim zakonima, pravilnicima i odlukama koji se vrlo često mijenjaju i koje je teško objediniti u jednu razumljivu materiju. Glede navedenog, Naputak daje prikaz pravne regulative kojom je uređen postupak izbora u zvanja te informaciju o pravilima, postupku i kriterijima za izbor u zvanja.

S obzirom da se u proceduri provođenja izbora u zvanja, u osnovi, radi o postupcima koji su utemeljeni u pravnoj znanosti, neophodno je naglasiti da ovaj Naputak ne može biti jedini izvor informacija za svaki pojedinačni slučaj izbora u zvanja.

U ovom Naputku na početku su navedeni dijelovi Zakona o znanosti i visokom obrazovanju (u daljnjem tekstu: Zakon) koji odgovaraju na brojna temeljna pitanja: tko je prema zakonu znanstvenik, koja su znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, suradnička ili nastavna zvanja, kakva je procedura izbora i koji su uvjeti izbora koje propisuje Zakon te koja su prava i obveze djelatnika biranih u navedena zvanja.

S obzirom da Zakon nije detaljno propisao uvjete za izbor u zvanja, to je prepustio odluci Nacionalnog vijeća za znanost i odluci Rektorskog zbora, u narednom poglavlju su preneseni detaljni uvjeti Nacionalnog vijeća za znanost za izbor u znanstvena zvanja.

Izbor u znanstveno zvanje, preduvjet je izboru u znanstveno-nastavno zvanje te su u narednom poglavlju popisani uvjeti Rektorskog zbora koji pored uvjeta za izbor u znanstveno zvanje propisuju koji svi nastavni i stručni kriteriji moraju biti zadovoljeni da bi bili izabrani u zvanje docenta, izvanrednog profesora, redovnog profesora ili redovnog profesora u trajnom zvanju.

Zakoni, pravilnici, odluke i uredbе koji uređuju izbor u zvanja

U ovom poglavlju prikazan je odabir zakona, pravilnika, odluka i uredbi koje reguliraju izbor nastavnika u zvanja. Važno je napomenuti da u ovaj prikaz nisu uvršteni svi dokumenti koji mogu biti relevantni za konkretan izbor u zvanje svakog pojedinog nastavnika, te da isti služi samo kao orijentir pri procjeni koje uvjete nastavnik mora zadovoljiti pri izboru u određeno zvanje.

ZNANSTVENA ZVANJA

Pravna regulativa za izbor u znanstvena zvanja:

- Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju («Narodne novine» br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07, 45/09 i 63/11)
- Pravilnik o Upisniku znanstvenika («Narodne novine» br. 72/04)
 - Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o Upisniku znanstvenika («Narodne novine» br. NN 101/04)
 - Pravilnik o izmjeni Pravilnika o Upisniku znanstvenika, («Narodne novine» br. 82/10)
- Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja («Narodne novine» br. 26/13)
 - Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja («Narodne novine» br. 34/13)

ZNANSTVENO-NASTAVNA ZVANJA

Pored uvjeta za izbor u znanstvena zvanja propisanih naprijed navedenim zakonskim i podzakonskim aktima bitni podzakonski akti za izbor u znanstveno-nastavna zvanja su:

- Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja («Narodne novine» br. 106/06) i
- Odluka o obliku i načinu provedbe nastupnog predavanja za izbor u znanstveno-nastavna zvanja, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja («Narodne novine» br. 129/05)

UMJETNIČKO-NASTAVNA ZVANJA

Kod provedbe izbora u umjetničko-nastavna zvanja pored Zakona primjenjuje se i

- Pravilnik o uvjetima za izbor u umjetničko-nastavna zvanja («Narodne novine» br. 86/10) i
- Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u umjetničko-nastavna i nastavna zvanja u području umjetnosti («Narodne novine» br. 106/06 i 127/06)

NASTAVNA ZVANJA

Za izbor u nastavna zvanja bitni su podzakonski akti i to:

- Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja («Narodne novine» br. 13/12)

NASTUPNO PREDAVANJE

Prije prvog izbora u znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno i nastavno zvanje potrebno je odraditi nastupno predavanje u smislu odredbi Odluke o obliku i načinu provedbe nastupnog predavanja za izbor u znanstveno-nastavna zvanja, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja («Narodne novine» br. 129/05)

POPIS ZNANSTVENIH PODRUČJA, POLJA I GRANA

Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama («Narodne novine» br. 118/09, 82/12 i 32/13)

OPĆI AKT SVEUČILIŠTA JURJA DOBRILE U PULI

Pravilnik o postupku izbora znanstvenika, umjetnika, nastavnika i suradnika u zvanja i na odgovarajuća radna mjesta na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli (objavljen na mrežnim stranicama Sveučilišta)

I. IZBOR U ZNANSTVENA ZVANJA

Izbor u znanstveno zvanje preduvjet je izboru u znanstveno-nastavno zvanje i ta dva postupka bi, u pravilu, trebala biti odvojena u smislu odredbi Zakona.

Znanstvenici u smislu ovoga Zakona su osobe koje su sukladno ovom Zakonu izabrane u odgovarajuća znanstvena zvanja i upisane u Upisnik znanstvenika.

Znanstvena zvanja su:

- znanstveni suradnik,
- viši znanstveni suradnik i
- znanstveni savjetnik.

Instituti i druge znanstvene organizacije svojim istaknutim umirovljenim znanstvenim savjetnicima mogu, bez provođenja javnog natječaja, dodijeliti počasno znanstveno zvanje zaslužni znanstvenik.

Znanstvena zvanja:

1. Za znanstvenog suradnika može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i znanstvene radove koji ga afirmiraju kao priznatog znanstvenika.
2. Za višega znanstvenog suradnika može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i znanstvene radove koji predstavljaju značajan doprinos znanosti.
3. Za znanstvenog savjetnika može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i znanstvene radove kojima je značajno unaprijedio znanost, pri čemu se posebno cijeni međunarodna afirmacija znanstvenika i međunarodna priznatost njegova znanstvenog rada, odnosno njegov značaj u okviru nacionalnih sadržaja.

Nacionalno vijeće za znanost posebnim Pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja detaljnije propisuje uvjete za izbor u znanstvena zvanja (vrsta i broj znanstvenih radova, vrednovanje radova i sl. - «Narodne novine» br. 26/13 i 34/13), a na temelju kojih matični odbori i povjerenstva za ocjenu rada znanstvenika ocjenjuju sveukupnu znanstvenu djelatnost pristupnika, vodeći računa o posebnostima pojedinih znanstvenih i umjetničkih područja te pojedinih znanstvenih polja i interdisciplinarnih područja.

Zakonske odredbe:

Pokretanje postupka za stjecanje znanstvenog zvanja

Članak 33.

(...) (2) Znanstveno zvanje stječe se na temelju postupka koji zahtjevom za izbor pokreće osoba koja smatra da ispunjava uvjete za izbor u određeno znanstveno zvanje. Postupak može pokrenuti i znanstvena organizacija s kojom pristupnik ima ugovor o radu.

(3) Zahtjev za izbor u znanstveno zvanje podnosi se znanstvenoj organizaciji ovlaštenoj za provođenje dijela postupka izbora. (...)

(4) Ukoliko nijedna znanstvena organizacija nije ovlaštena za provođenje dijela postupka izbora u pojedino znanstveno zvanje u određenom znanstvenom ili umjetničkom polju ili interdisciplinarnom znanstvenom ili umjetničkom području, a matični odbor za to polje ili interdisciplinarno područje nije imenovan, postupak izbora provodi odgovarajuće područno znanstveno ili umjetničko vijeće. Ako nijedno područno znanstveno ili umjetničko vijeće nije ovlašteno za provođenje postupka, postupak izbora provodi Nacionalno vijeće za znanost.

Postupak izbora

Članak 35.

(1) Zahtjev za izbor u znanstveno zvanje podnosi se ovlaštenoj znanstvenoj organizaciji, zajedno s dokazima o ispunjavanju uvjeta za izbor u određeno zvanje.

(2) Ovlaštena znanstvena organizacija, u roku trideset dana od dana primitka zahtjeva za izbor u znanstveno zvanje, imenuje stručno povjerenstvo. Stručno povjerenstvo se sastoji od najmanje tri člana koji moraju biti u istom ili višem znanstvenom zvanju s obzirom na ono za koje se traži izbor.

(3) Stručno povjerenstvo ocjenjuje jesu li ispunjeni uvjeti za izbor te predlaže da se pristupnik izabere ili ne izabere u znanstveno zvanje. Stručno povjerenstvo svoje izvješće podnosi u roku od trideset dana od dana imenovanja.

(4) Na temelju izvješća stručnog povjerenstva i odluke stručnog tijela iz članka 34. stavka 3. ovoga Zakona, organizacija u roku od trideset dana daje mišljenje i prijedlog nadležnom matičnom odboru.

(5) Matični odbor u roku od šezdeset dana potvrđuje ili ne potvrđuje mišljenje i prijedlog organizacije. Propuštanje navedenog roka ne može rezultirati stjecanjem zvanja.

(6) U slučaju da matični odbor propusti rok iz prethodnog stavka, pristupnik može zahtijevati

od nadležnoga područnog vijeća da samo odluči o zahtjevu. U slučaju da postupak izbora provodi područno vijeće, zbog propuštanja navedenog roka, pristupnik se može obratiti Nacionalnom vijeću za znanost.

(7) Matični odbor neće potvrditi mišljenje i prijedlog ovlaštene znanstvene organizacije ako:

- smatra da su oni doneseni protivno uvjetima za izbor
- nisu u suglasnosti s podnesenim dokazima o ispunjavanju uvjeta ili
- je bitno povrijeđen postupak provođenja izbora.

(8) U slučajevima iz stavka 7. ovoga članka, matični odbor će sam provesti postupak izbora ili zatražiti od iste organizacije ponavljanje postupka, ili zatražiti od druge organizacije pokretanje novog postupka izbora. Novi postupak izbora dovršit će se u roku od šezdeset dana.

(9) Odluka matičnog odbora je konačna, predstavlja upravni akt te se u postupku izbora u znanstveno zvanje primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ukoliko ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(10) Matični odbor će u roku petnaest dana, bez odlaganja, odluku o izboru (pozitivnu ili negativnu) dostaviti pristupniku i znanstvenoj organizaciji koja je provodila postupak izbora, a pozitivnu odluku o izboru u znanstveno zvanje dostaviti Ministarstvu radi upisa u Upisnik znanstvenika. Izvod iz Upisnika dostavlja se podnositelju zahtjeva. (...)

Rokovi u postupku izbora i posljedice prekoračenja

Članak 36.

(1) Rokovi u postupku izbora u znanstveno zvanje iz članka 35. ovoga Zakona ne teku u razdobljima od 15. srpnja do 31. kolovoza te od 20. prosinca do 7. siječnja.

(2) U slučaju neopravdanoga znatnog prekoračenja roka, po pritužbi pristupnika ili znanstvene organizacije u kojoj je pristupnik zaposlen, matični odbor može preuzeti postupak izbora i sam ga provesti. U slučaju neopravdanog prekoračenja roka matičnog odbora, na odgovarajući način će se primijeniti članak 35. stavak 6. ovoga Zakona. (...)

Trajnost zvanja i njegov prestanak

Članak 37.

(1) Znanstveno zvanje je trajno, a prestaje prelaskom u više zvanje ili njegovim oduzimanjem.

(2) Znanstveno zvanje može se oduzeti:

1. ako se pojave činjenice i dokazi iz kojih proizlazi da u trenutku izbora u znanstveno zvanje pristupnik nije ispunjavao propisane uvjete za izbor
2. ako se utvrdi da znanstveni radovi na temelju kojih je znanstvenik izabran u znanstveno zvanje predstavljaju plagijat ili da su istraživanja na kojima se temelje krivotvorena
3. u slučajevima teških povreda etičkog kodeksa. (...)

II. IZBOR U ZNANSTVENO-NASTAVNA ZVANJA

Znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja

Članak 91.

(1) Znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja su docent, izvanredni profesor i redoviti profesor.

(2) Znanstveno-nastavna zvanja u znanstvenoj komponenti odgovaraju znanstvenim zvanjima kako slijedi:

- 1) docent – znanstvenom suradniku
- 2) izvanredni profesor – višem znanstvenom suradniku
- 3) redoviti profesor – znanstvenom savjetniku. (...)

Uvjeti za izbor u znanstveno-nastavna zvanja i odgovarajuća radna mjesta

Članak 93.

(1) U znanstveno-nastavno zvanje može biti izabrana osoba koja je upisana u Upisnik znanstvenika iz članka 23. ovoga Zakona sa znanstvenim zvanjem stečenim u odgovarajućem polju, ili koja ispunjava uvjete za stjecanje toga znanstvenog zvanja i uvjete u pogledu obrazovnoga, nastavnog i stručnog rada koje propisuje Rektorski zbor, ako ima potrebne psihofizičke osobine kao i druge uvjete propisane statutom sveučilišta. Znanstveno-nastavna zvanja upisuju se u upisnik iz članka 23. ovoga Zakona. (...)

Osim naprijed navedenih zakonskih uvjeta kandidati moraju zadovoljiti i uvjete koje propisuje Rektorski zbor kroz **Odluku o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja** («Narodne novine» br. 106/06). U znanstveno-nastavna zvanja može biti izabrana osoba koja ispunjava uvjete iz članka 93. Zakona, te opće i posebne uvjete propisane navedenom Odlukom Rektorskog zbora. U poglavlju Opći uvjeti navode se oni uvjeti koji vrijede za sva znanstveno-nastavna zvanja.

Postupak izbora u znanstveno-nastava i umjetničko-nastavna zvanja te odgovarajuća radna mjesta

Članak 95.

(1) Postupak izbora u znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja i odgovarajuća radna mjesta provodi sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, sukladno statutu i uz odgovarajuću primjenu članka 35. i 36. ovoga Zakona, na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u »Narodnim novinama«, dnevnom tisku i na INTERNET stranici visokog učilišta.

(2) Natječaj koji se raspisuje za izbor u isto ili više znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto zbog isteka roka, na koji je zaposlenik izabran u prethodnom natječaju, raspisuje se najkasnije tri mjeseca prije isteka roka. Posebnom odlukom vijeća visokog učilišta i uz suglasnost zaposlenika natječaj može biti raspisan i ranije od godine dana prije isteka roka, na koji je zaposlenik izabran, ali ne prije nego što isteknu tri godine od njegovoga prvog izbora na radno mjesto s tim zvanjem. Natječaj za ponovni izbor u zvanje i odgovarajuće radno mjesto redovitog profesora (trajno zvanje) raspisuje se najranije šest mjeseci prije isteka roka od pet godina od prvog izbora.

(3) Ako neki od pristupnika nema potrebno znanstveno zvanje, prilikom izbora u znanstveno-nastavno zvanje provodi se i izbor u znanstveno zvanje uz odgovarajuću primjenu članka 35. ovoga Zakona. Nakon obavljenog izbora u znanstveno zvanje svih pristupnika koji za to ispunjavaju uvjete, sveučilište, sukladno statutu, nakon razmatranja uvjeta Rektorskog zbora iz članka 93. stavka 1. ovoga Zakona, u roku od 60 dana u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto izabire pristupnika koji u najvećoj mjeri udovoljava uvjetima natječaja. Svi pristupnici obavješćuju se o rezultatima natječaja u roku od 15 dana od dana njegova dovršetka.

(4) Ako je u natječajnom postupku izabrana druga osoba, zaposleniku koji je do tada radio na tom radnom mjestu ponudit će se drugo radno mjesto ili će mu se, u nedostatku istog, otkazati ugovor o radu.

(5) Ako na natječaj iz stavka 1. ovoga članka zaposlenik ne podnese prijavu ili ne bude izabran zbog neispunjavanja uvjeta za ponovni izbor, pokrenut će se postupak redovitog osobno uvjetovanog otkaza ugovora o radu, bez obveze ponude drugoga radnog mjesta.

Počasno zvanje

Članak 96.

(1) Počasno znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje je professor emeritus.

(2) Počasno zvanje professor emeritus dodjeljuje sveučilište bez provođenja javnog natječaja

zaslužnim redovitim profesorima u mirovini koji su se svojim znanstvenim ili umjetničkim radom posebno istakli i ostvarili međunarodnu reputaciju. (...)

III. IZBOR U UMJETNIČKO-NASTAVNA ZVANJA

Uvjeti za izbor u umjetničko-nastavna zvanja

Članak 94.

(1) Za izvođenje nastave predmeta iz područja koje može izvoditi samo umjetnik, nastavnici se biraju u umjetničko-nastavna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta. U umjetničko-nastavna zvanja biraju se osobe koje su ostvarile umjetnička dostignuća koja svojim značajem odgovaraju uvjetima za izbor na znanstveno-nastavno radno mjesto. Umjetničko-nastavna radna mjesta u svemu su izjednačena sa znanstveno-nastavnim radnim mjestima i odredbe ovoga Zakona koje se odnose na znanstveno-nastavna radna mjesta na odgovarajući se način primjenjuju i na umjetničko-nastavna radna mjesta.

(2) Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje pobliže određuje uvjete za izbor nastavnika iz stavka 1. ovoga članka na način da se publikacije potrebne za izbor na znanstveno-nastavna radna mjesta na odgovarajući način zamjenjuju javnim nastupima, izložbama ili drugim oblicima javnog umjetničkog djelovanja.

Navedeno je regulirano Pravilnikom o uvjetima za izbor u umjetničko-nastavna zvanja («Narodne novine» br. 86/10).

IV. IZBOR U NASTAVNA ZVANJA

Nastavna, suradnička i stručna zvanja

Članak 91.

(...) (3) Nastavna zvanja su predavač, viši predavač, profesor visoke škole, lektor, viši lektor, umjetnički suradnik i viši umjetnički suradnik.

(4) Suradnička zvanja su asistent i viši asistent.

(5) Stručna zvanja su stručni suradnik, viši stručni suradnik i stručni savjetnik.

Nastavna i stručna zvanja na sveučilištu i odgovarajuća radna mjesta

Članak 98.

(...) (2) Na sveučilištu, fakultetu i umjetničkoj akademiji izbor u nastavna zvanja obavlja se prema njihovom statutu u slučaju ako izvode stručni studij za potrebe tog studija, kao i ako je riječ o predmetu koji ne zahtjeva znanstveni pristup, ili na umjetničkoj akademiji za potrebe korepeticije i druge suradnje u nastavnom procesu.

(2) U nastavno zvanje predavača i odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski studij ili stručni specijalistički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor za sveučilište, najmanje tri godine radnog iskustva u struci, pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima, ako se prvi put izabire na nastavno radno mjesto, te ispunjene uvjete propisan statutom visokog učilišta.

(3) U nastavno zvanje višeg predavača i odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski studij ili stručni i specijalistički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor za sveučilište, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, objavljene stručne radove, najmanje pet godina rada u struci, pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima, ako se prvi put izabire na nastavno radno mjesto, te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(4) U zvanje profesora visoke škole i na odgovarajuće radno mjesto na veleučilištu ili visokoj školi može biti izabrana osoba s doktoratom, ispunjenim nužnim uvjetima koje propisuje

vijeće veleučilišta i visokih škola, izvedenim značajnijim projektima, objavljenim radovima koji su znatno unaprijedili struku ili novim radovima nakon izbora na radno mjesto višeg predavača, najmanje osam godina radnog iskustva u struci, pozitivno ocijenjenim nastupnim predavanjem pred nastavnicima i studentima, ako se prvi put izabire na nastavno radno mjesto, te ispunjenim uvjetima propisanim od veleučilišta ili visoke škole.

(6) U zvanje lektora i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, objavljene stručne radove, najmanje tri godine radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(7) U zvanje višeg lektora i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, objavljene stručne radove, najmanje pet godina radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(8) U zvanje umjetničkog suradnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski umjetnički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost, najmanje pet godina radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(9) U zvanje višega umjetničkog suradnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski umjetnički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost, najmanje deset godina radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

Postupak izbora u nastavna i stručna zvanja te na odgovarajuća radna mjesta

Članak 101.

(1) Postupak izbora u nastavna i stručna zvanja te odgovarajuća radna mjesta provodi visoko učilište sukladno statutu, na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u »Narodnim novinama«, dnevnom tisku i na INTERNET stranici visokog učilišta.

(2) Natječaj koji se raspisuje za izbor u isto ili više nastavno, odnosno stručno, zvanje i radno mjesto zbog isteka roka, na koji je zaposlenik izabran u prethodnom natječaju, raspisuje se najkasnije tri mjeseca prije isteka roka. Posebnom odlukom stručnog vijeća visokog učilišta, i uz suglasnost zaposlenika, natječaj može biti raspisan i ranije od godine dana prije isteka roka na koji je zaposlenik izabran, ali ne prije nego što isteknu tri godine od prethodnog izbora. Natječaj za ponovni izbor u zvanje i odgovarajuće radno mjesto profesora visoke škole (trajno zvanje) raspisuje se najranije šest mjeseci prije isteka roka od pet godina od prvog izbora.

(3) Stručno vijeće visokog učilišta najkasnije 90 dana od zaključenja natječaja izabire u nastavno ili stručno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto onog pristupnika koji u najvećoj mjeri udovoljava uvjetima natječaja i uvjetima Rektorskog zbora i uvjetima iz članka 98. ovoga Zakona. Svi pristupnici obavješćuju se o rezultatima natječaja u roku 15 dana od dana njegovog dovršetka.

(4) Ako je u natječajnom postupku izabrana druga osoba, zaposleniku koji je do tada radio na tom radnom mjestu ponudit će se drugo radno mjesto ili će mu se u nedostatku istoga otkazati ugovor o radu.

(5) Ako na natječaj iz stavka 1. ovoga članka zaposlenik ne podnese prijavu ili ne bude izabran zbog neispunjavanja uvjeta za ponovni izbor, pokrenut će se postupak redovitog osobno uvjetovanog otkaza ugovora o radu, bez obveze ponude drugoga radnog mjesta.

Podzakonski akti:

Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavno zvanje («Narodne novine» br. 106/06)

OPĆI UVJETI

Pristupnici koji se prvi put biraju u znanstveno-nastavna zvanja moraju imati potvrdno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima. Oblik i način provedbe nastupnog predavanja za znanstveno-nastavno zvanje docenta propisat će Rektorski zbor uz suglasnost Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje.

Pristupnici koji su u postupku reizbora ili izbora u više zvanje moraju priložiti pozitivno ocijenjene rezultate institucijskog istraživanja kvalitete svog nastavnog rada ili pozitivno ocijenjene rezultate studentske ankete, koju provodi visoko učilište.

POSEBNI UVJETI

Docent

U znanstveno-nastavno zvanje docenta može biti izabrana osoba koja ispunjava uvjete iz članak 93. Zakona, opće uvjete te sljedeće uvjete:

Pristupnik treba ispuniti dva (2) od sljedeća četiri (4) uvjeta:

1. da je u suradničkom ili nastavnom zvanju, uključujući i status znanstvenog novaka, računajući razdoblje od pet godina prije datuma pokretanja izbora sudjelovao u izvođenju nastave na nekom visokom učilištu od barem devedeset (90) norma sati
2. da je pomogao studentima preddiplomskih/diplomskih studija pri izradi završnih/diplomskih radova i pri tome da je objavio barem jedan rad u koautorstvu sa studentom
3. da se u svom znanstvenom području, struci ili nastavi usavršavao u međunarodno prepoznatim institucijama u zemlji ili inozemstvu u trajanju od najmanje tri mjeseca
4. da je kao autor ili koautor prezentirao najmanje tri rada na znanstvenim skupovima, od kojih jedan na međunarodnom znanstvenom skupu.

Pristupnici koji se biraju u isto znanstveno-nastavno zvanje: docenta ili izvanrednog profesora u skladu s člankom 102. stavkom 3. Zakona trebaju ispuniti sljedeće uvjete:

– za ponovni izbor u znanstveno-nastavno zvanje docenta, pristupnici trebaju ispuniti tri (3) uvjeta, koje biraju među uvjetima za izbor u znanstveno-nastavno zvanje docenta, a također i među uvjetima za izbor u izvanrednog profesora.

Izvanredni profesor

U znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora može biti izabrana osoba koja ispunjava uvjete iz članak 93. Zakona, opće uvjete i sljedeće uvjete:

– da je u svojstvu nastavnika (stalnog ili gostujućeg) na nekom visokom učilištu ukupno izvodio nastavu od barem tristo (300) norma sati.

– da ispunjava tri (3) od sljedećih šest (6) uvjeta:

1. da je autor ili koautor jednog objavljenog sveučilišnog udžbenika, znanstvene knjige ili priručnika, odnosno da je na web stranici visokog učilišta postavio svoja predavanja kao nastavni tekst, koji je pozitivno ocijenjen od stručnog povjerenstva
2. da je predložio ili uveo novi, ili inovirani sadržaj predmeta, ili uveo nove eksperimentalne ili praktične nastavne metode na preddiplomskom, diplomskom ili poslijediplomskom studiju uz odobrenje nadležnog stručnog tijela visokog učilišta
3. da je pod njegovim mentorstvom izrađeno najmanje sedam (7) završnih ili diplomskih radova, te da je pri tome objavio barem dva rada u koautorstvu sa studentom
4. da se nakon stjecanja doktorata usavršavao u svom znanstvenom području, struci ili nastavi u uglednim institucijama u inozemstvu u ukupnom trajanju od najmanje jedne godine
5. da je kao autor ili koautor prezentirao najmanje pet (5) radova na znanstvenim skupovima, od kojih dva na međunarodnim znanstvenim skupovima
6. da se dokazao kao sposoban mentor/komentor u poslijediplomskom (doktorskom) studiju, što dokazuje objavljivanjem barem jednog znanstvenog rada u znanstvenom časopisu u

koautorstvu sa studentom koji je završio poslijediplomski (doktorski) studij.

Pristupnici koji se biraju u isto znanstveno-nastavno zvanje: docenta ili izvanrednog profesora u skladu s člankom 102. stavkom 3. Zakona trebaju ispuniti sljedeće uvjete:

– za ponovni izbor u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora pristupnici trebaju ispuniti pet (5) uvjeta, koje biraju među uvjetima za izbor u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora, a također i među uvjetima za izbor u redovitog profesora.

Redoviti profesor

U znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora može biti izabrana osoba koja ispunjava uvjete iz članak 93. Zakona, opće uvjete i sljedeće uvjete:

– da je u svojstvu nastavnika (stalnog ili gostujućeg) na nekom visokom učilištu ukupno izvodio nastavu od barem šesto (600) norma sati.

– da ispunjava četiri (4) od sljedećih osam (8) uvjeta:

1. da je autor ili koautor dva (2) sveučilišna udžbenika, dvije (2) znanstvene knjige ili dva (2) priručnika, odnosno da je na web stranici visokog učilišta postavio svoja predavanja iz dva (2) kolegija, kao nastavne tekstove koji su pozitivno ocijenjeni od stručnog povjerenstva
2. da je pod njegovim mentorstvom obranjeno najmanje deset (10) završnih ili diplomskih radova i da je pri tome objavio barem četiri (4) rada u koautorstvu sa studentom
3. da se dokazao kao sposoban mentor/komentor u poslijediplomskom (doktorskom) studiju, što dokazuje objavljivanjem barem dva (2) znanstvena rada u znanstvenom časopisu u koautorstvu sa studentom koji je završio poslijediplomski (doktorski) studij
4. da je održao najmanje sedam (7) priopćenja na znanstvenim skupovima od toga najmanje četiri (4) priopćenja na međunarodnim znanstvenim skupovima, ili barem jedno pozvano predavanje na međunarodnom znanstvenom skupu
5. da je bio najmanje četiri godine član uređivačkog odbora znanstvenog časopisa ili da je bio urednik najmanje dvaju zbornika radova sa znanstvenih skupova ili zbirnih znanstvenih knjiga
6. da je recenzirao barem deset članaka u znanstvenim časopisima ili zbornicima radova sa znanstvenih skupova
7. da je vodio najmanje jedan znanstveno-istraživački projekt ili sudjelovao u barem jednom međunarodnom znanstveno-istraživačkom projektu
8. da je kao gostujući profesor ili znanstvenik boravio ukupno dvije godine na uglednim inozemnim sveučilištima ili institutima, te održao pozvana predavanja.

U reizboru u znanstveno-nastavno zvanje **redovitog profesora (trajno zvanje)** pristupnik treba ispuniti šest (6) od dvanaest (12) uvjeta, od kojih je osam navedeno za redovitog profesora, te prošireno još sljedećim uvjetima:

1. da je bio pozvani predavač na barem dva međunarodna znanstvena skupa
2. da je bio recenzent (izvjestitelj) za barem dva studijska programa, ili barem dva sveučilišna udžbenika ili znanstvene knjige
3. da je obnašao čelnu dužnost u strukovnoj asocijaciji iz svojeg znanstvenog područja, ili čelnu dužnost na visokom učilištu ili u široj akademskoj zajednici
4. da je dobio istaknutu domaću ili međunarodnu nagradu za svoj znanstveni ili nastavni rad.

IZBOR U UMJETNIČKO-NASTAVNA ZVANJA

Vrste umjetničko-nastavnih zvanja i uvjeti za izbor u umjetničko-nastavna zvanja propisuju se Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i Pravilnikom o uvjetima za izbor u umjetničko-nastavna zvanja kojeg je donijelo Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje («Narodnim novinama», br. 86/10).

Pravilnik o uvjetima za izbor u umjetničko-nastavna zvanja propisuje sljedeće

Članak 1.

Za nastavne predmete iz područja koje može predavati samo umjetnik, uz Uvjete Rektorskog zbora, koje potvrđuju sveučilišna tijela, uvjeti za izbor u umjetničko-nastavna zvanja redoviti profesor, izvanredni profesor i docent, koje potvrđuje Matični odbor, temelje se na umjetničkoj djelatnosti:

- a) koja je bila predstavljena javnosti;
- b) koja nije bila predstavljena javnosti, ali je kroz projektnu dokumentaciju mogu vrednovati predstavnici određene umjetničke struke;
- c) umjetničkoj nastavi i umjetničkoj nastavnoj produkciji u koju se unosi vlastito umjetničko bide i ostvaruje čin umjetničkog stvaranja, koje mogu vrednovati predstavnici određene umjetničke struke.

Članak 2.

Značajna i za izbor u umjetničko-nastavna zvanja (redoviti profesor, izvanredni profesor i docent) relevantna je umjetnička djelatnost koja se određuje na osnovi dokumentiranih navoda o umjetničkoj djelatnosti u umjetničkom području. Ta se umjetnička djelatnost, umjetnički dosezi i izvrsnost stavljaju u suodnos s izborom u određeno i odgovarajuće umjetničko-nastavno zvanje.

Članak 3

Uvjeti za pojedinog pristupnika u natječaju dokumentirani su i obrazloženi od strane Povjerenstava za izradu izvješća, koje je dužno utvrditi ispunjava li pristupnik uvjete za izbor u zvanje. Ta izvješća, prethodno potvrđena na nadležnim vijećima akademija i fakulteta, ocjenjuju se na nadležnom Matičnom odboru. Matični odbor donosi odluku o ispunjavanju uvjeta i temelje se za izbor u umjetničko-nastavno zvanje.

Članak 4.

Za umjetnička područja i umjetničku djelatnost za koje se ne može odrediti nadležnost institucije (akademije ili fakulteta) koja imenuje Povjerenstvo za izradu izvješća, to će povjerenstvo imenovati Matični odbor.

Ukoliko Matični odbor ne može donijeti odluku u postupak se uključuje odgovarajuće znanstveno područje odnosno umjetničko vijeće Nacionalnog vijeća za znanost.

Članak 5.

Umjetnička područja u kojima djeluju nastavnici u umjetničko-nastavnim zvanjima te ostvarenja koja su nužna za ispunjavanja umjetničkih kriterija za izbor su:

1. Kazališna umjetnost (...)

2. Filmska umjetnost (filmske, elektroničke i medijske umjetnosti pokretnih slika) (...)

3. Glazbena umjetnost

– umjetnička ostvarenja umjetnika ostvorena javnom umjetničkom djelatnošću kroz reprodukciju glazbe, kompoziciju (izvedene i u partituri), glazbene nastupe na koncertima ili u kazalištu, snimanja za radio, televiziju i diskografske kude, izvedbe autorskih djela na

koncertima ili u kazalištu, glazbena autorska izdanja;

– umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koja imaju javni karakter, bilo solistički, komorno ili pak kao dio nekog većeg zajedničkog projekta (javne ispitne glazbene produkcije, zajednički nastupni u ansamblima sa studenima, dirigiranjem i ravnanjem studentskim ansamblima i sl.).

– umjetnička ostvarenja umjetnika ostvorena javnom umjetničkom djelatnošću, a u postupku izbora u području pedagogije i metodike glazbene umjetnosti, koja svojom vrsnošću i obimom zadovoljavaju umjetničke uvjete i predispozicije za bavljenje umjetničkom pedagogijom.

4. Likovna umjetnost

– umjetnička ostvarenja umjetnika ostvorena javnom umjetničkom djelatnošću kroz grafiku, slikarstvo, kiparstvo, animirani film i nove medije, likovnu pedagogiju, likovnu tehnologiju, restauraciju i konzervaciju, videoart, fotografiju, animirani film, multimedijske autorske projekte, performans, konceptualni rad, site specific projekte, instalacije, autorske grafičke mape, razne oblike likovnografičkog oblikovanja i djelovanja, restauratorske radove na spomenicima kulture (samostalne ili skupne), samostalne i skupne izložbe, zastupljenost u stalnim postavima u muzejsko-galerijskim ustanovama, umjetnička djela realizirana u javnim prostorima, javni natječaji.

– umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koji imaju javni karakter (glavni autor ili nositelj autorstva u realizaciji grupnih studentskih projekata).

– umjetnička ostvarenja umjetnika ostvorena javnom umjetničkom djelatnošću, a u postupku izbora u području pedagogije i metodike likovnih umjetnosti, koja svojom vrsnošću i obimom zadovoljavaju umjetničke uvjete i predispozicije za bavljenje umjetničkom pedagogijom.

(...)

9. Interdisciplinarno umjetničko područje

– umjetnička ostvarenja umjetnika ostvorena javnom umjetničkom djelatnošću koje obuhvaća više umjetničkih područja i disciplina, a ne može se vrednovati unutar samo jednog područja, odnosno discipline.

– umjetnička ostvarenja u interdisciplinarnom umjetničkom području kod kojih su primijenjene znanstvene i teorijske spoznaje koje rezultiraju novom umjetničkom kvalitetom.

– umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koji imaju javni karakter (glavni autor ili nositelj autorstva u realizaciji grupnih studentskih projekata).

Podzakonski akt: Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja («Narodne novine», br. 13/12).

OPĆI UVJETI

Pristupnici koji se prvi put biraju u nastavna zvanja moraju imati potvrdno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima. Oblik i način provedbe nastupnog predavanja propisat će Rektorski zbor uz suglasnost Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje.

Pristupnici koji su u postupku reizbora ili izbora u više zvanje moraju priložiti pozitivno ocijenjene rezultate institucijskog istraživanja kvalitete svog nastavnog rada ili pozitivno ocijenjene rezultate studentske ankete, koju provodi visoko učilište.

POSEBNI UVJETI

Predavač

U nastavno zvanje predavača može biti izabrana osoba koja ispunjava uvjete iz članka 98. stavka 3. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, te opće uvjete i sljedeće uvjete:

Pristupnik treba ispuniti dva (2) od sljedećih pet (5) uvjeta:

1. da ima magisterij znanosti ili doktorat znanosti;
2. da je održao jedno (1) javno izlaganje na znanstvenim ili stručnim skupovima iz područja struke iz koje se provodi postupak izbora u zvanje predavača;
3. da je objavio ukupno najmanje dva (2) stručna ili jedan (1) znanstveni rad (pri čemu stručni radovi ne mogu biti prikazi), ili dva (2) prijevoda stručnih ili znanstvenih tekstova vezanih uz struku koju predavač predaje, odnosno književnih tekstova u slučaju da se predavač bira iz područja znanosti o jeziku i književnosti, odnosno jedan (1) stručni ili znanstveni rad i jedan (1) prijevod;
4. da je sudjelovao na najmanje jednom (1) seminaru ili radionici za stručno usavršavanje s odgovarajućom potvrdom, ili da je aktivno sudjelovao u organizaciji ili vođenju ekipa međunarodnog, nacionalnog ili sveučilišnog sportskog natjecanja studenata, (samo za izbor nastavnika za tjelesnu i zdravstvenu kulturu);
5. da je u suradničkom ili nastavnom zvanju, računajući razdoblje od tri godine prije datuma pokretanja izbora izvodio nastavu na nekom visokom učilištu i to barem trideset (30) norma sati.

Pri reizboru u nastavno zvanje predavača pristupnik treba ispuniti drugi uvjet naveden pod Općim uvjetima u točki I. ove Odluke te ispuniti tri (3) uvjeta, koje biraju među uvjetima za izbor u nastavno zvanje predavača, a također i među uvjetima za izbor u višeg predavača.

Viši predavač

U nastavno zvanje višeg predavača može biti izabrana osoba koja ispunjava uvjete iz članka 98. stavka 4. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i uvjete za nastavno zvanje predavača te sljedeće uvjete:

- da je od izbora u zvanje predavača ili pet godina prije izbora u zvanje višeg predavača svake godine održala (60) norma sati nastave
- da je objavila najmanje tri (3) stručna ili znanstvena rada.

Uz navedene uvjete pristupnik treba ispuniti još tri (3) uvjeta od sljedećih šest (6) uvjeta:

1. da ima magisterij znanosti ili doktorat znanosti;
2. da je na web stranici visokog učilišta postavio svoja predavanja/vježbe kao nastavni tekst, koji je pozitivno ocijenjen od stručnog povjerenstva;
3. da je autor ili koautor u barem jednoj značajnijoj studiji ili opsežnijem radu (npr. udžbenik, nastavna skripta, rječnik)
4. da je sudjelovao sveukupno u najmanje dvije (2) od sljedećih stručnih aktivnosti:
 - recenzija ili lektura radova objavljenih u stručnim/znanstvenim časopisima;
 - konferencijsko prevođenje na akademskoj razini (samo za izbor nastavnika stranog jezika);
 - organizacija i aktivno sudjelovanje u stručnom odnosno studijskom putovanju s izvođenjem nastave;
 - organizacija gostovanja stranih predavača;
 - organizacija i aktivno sudjelovanje u ljetnoj školi s programom cjelodnevne nastave;
 - da je u nastavnom zvanju predavača održao najmanje dva (2) ciklusa stručnog usavršavanja ili barem jedan (1) tečaj stranog jezika (*samo za izbor nastavnika stranog jezika*);
 - aktivno sudjelovanje u organizaciji ili vođenju ekipa na najmanje dva (2) ciklusa stručnog usavršavanja ili barem jedan (1) tečaj stranog jezika (*samo za izbor nastavnika za tjelesnu i zdravstvenu kulturu*).

5. da je kao autor ili koautor prezentirao najmanje dva (2) rada na znanstvenim ili stručnim skupovima od kojih jedan na međunarodnom znanstvenom ili stručnom skupu;

6. da je aktivno sudjelovao u radu strukovnih odnosno studentskih sportskih udruga odnosno organizacija, s tri (3) sudjelovanja na seminarima stručnom usavršavanja, radionicama, konferencijama i sl. s odgovarajućom potvrdom;

Pri reizboru u nastavno zvanje višeg predavača pristupnik treba ispuniti drugi uvjet naveden pod Općim uvjetima u točki I. ove Odluke te ispuniti četiri (4) uvjeta, koje biraju među uvjetima za izbor u profesora visoke škole.

Profesor visoke škole

U zvanje profesora visoke škole može biti izabrana osoba koja ispunjava uvjete iz članka 98. stavka 5. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju uz opće uvjete i sljedeći uvjet:

Pristupnik treba ispuniti tri (3) od sljedećih šest (6) uvjeta:

1. da je u razdoblju od pet godina prije pokretanja izbora bila u nastavnom ili znanstveno-nastavnom zvanju te u tom zvanju tijekom tri godine kontinuirano izvodila nastavu na nekom visokom učilištu od barem 240 norma sati godišnje tijekom tri godine;

2. da je autor ili koautor jednog objavljenog udžbenika ili znanstvene knjige ili da je na web-stranici visokog učilišta postavio svoja predavanja kao nastavni tekst koji je pozitivno ocijenjen od stručnog povjerenstva;

3. da je objavio najmanje deset (10) stručnih ili znanstvenih radova (pri čemu stručni radovi ne mogu biti prikazi), odnosno izvedena ili nagrađena projekta ili studije iz odgovarajuće struke.

4. da je pod njegovim mentorstvom obranjeno najmanje sedam (7) završnih ili diplomskih radova i da je pri tome objavio barem tri rada u koautorstvu sa studentom;

5. da je kao autor ili koautor prezentirao najmanje četiri (4) rada na znanstvenim ili stručnim skupovima od kojih barem dva (2) na međunarodnom znanstvenom ili stručnom skupu.

6. da je dobio nagradu za svoj stručni rad.

Profesor visoke škole u trajnom zvanju

U reizboru u nastavno zvanje profesora visoke škole (trajno zvanje) pristupnik treba ispuniti drugi uvjet naveden pod Općim uvjetima u točki I. ove Odluke te ispuniti pet (5) od sljedećih devet (9) uvjeta od kojih su šest navedeni za izbor u profesora visoke škole te prošireni još sljedećim uvjetima:

1. da je bio pozvani predavač na barem dva međunarodna znanstvena i stručna skupa

2. da je bio recenzent jednog studijskog programa

3. da je obnašao čelnu dužnost u strukovnoj asocijaciji iz svog područja odnosno čelnu dužnost na visokoj školi.

Lektor

U zvanje lektora može biti izabrana osoba koja ispunjava uvjete iz članka 98. stavak 6. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju uz opće uvjete i sljedeći uvjet:

- da je objavila tri (3) stručna rada (pri čemu stručni radovi ne mogu biti prikazi).

Pri svakom reizboru pristupnik treba priložiti najmanje jedan (1) novi objavljeni rad.

Viši lektor

U zvanje višeg lektora može biti izabrana osoba koja ispunjava uvjete iz članka 98. stavak 7. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju uz opće uvjete i sljedeći uvjet:

- da je objavila pet (5) stručnih radova (pri čemu stručni radovi ne mogu biti prikazi).

Pri svakom reizboru pristupnik treba priložiti najmanje dva (2) nova objavljeni rada.

Svaka znanstveno-nastavna ustanova mora voditi računa o broju svojih zaposlenika koji imaju izbor u znanstveno-nastavno zvanje. Određen broj zaposlenika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja, jedan je od bitnih preduvjeta je inicijalnu akreditaciju i reakreditaciju znanstvene ustanove i samo ustanova koja je zadovoljila potrebite uvjete za akreditaciju može provoditi znanstvenu djelatnost. Znanstvenu akreditaciju regulira Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju («Narodne novine», br. 45/09) i Pravilnik o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice («Narodne novine», br. 83/10). Zbog toga je u interesu svake znanstveno-nastavne ustanove poticati svoje djelatnike za izbor u znanstveno-nastavna zvanja.

U pravilu, izbor u znanstveno zvanje (npr. znanstvenog suradnika) prethodi izboru u znanstveno-nastavno zvanje (npr. docenta) i može ga pokrenuti sam pristupnik bez raspisivanja natječaja. Međutim, uobičajena je praksa da ustanova, u ime svog zaposlenika inicira pokretanje postupka izbora u znanstveno zvanje pri ovlaštenoj znanstvenoj organizaciji za provedbu dijela postupka izbora. Ukoliko se pristupnik bira u interdisciplinarno područje ili ukoliko ne postoji ovlaštena znanstvena organizacija za provedbu dijela postupka izbora zahtjev za izborom podnosi se izravno Agenciji za znanost i visoko obrazovanje koja predmetnu dokumentaciju upućuje nadležnom Matičnom odboru. Ukoliko Matični odbor za to polje ili interdisciplinarno područje nije imenovan, postupak izbora provodi odgovarajuće područno znanstveno ili umjetničko vijeće. Ako nijedno područno znanstveno ili umjetničko vijeće nije ovlašteno za provođenje postupka, postupak izbora provodi Nacionalno vijeće za znanost.

Svaki pojedinačni izbor ima niz specifičnosti, koje se ne mogu uvijek predvidjeti, ali osnovni hodogram svakog izbora mogao bi izgledati kako slijedi:

Početni korak odnosi se na prikupljanje informacija o uvjetima za izbor u zvanje i procjenu pristupnika ima li zadovoljene barem minimalne uvjete. Poželjno je da se pristupnik o tome posavjetuje s osobama upućenim u proceduru i uvjete izbora i s osobama koje su pisale izvještaje za izbor u zvanje u polju, području i grani u kojoj se pristupnik bira. Također, pristupnik mora prikupiti sve radove i dokumentaciju i prikazati svoju znanstvenu, nastavnu, stručnu i/ili umjetničku djelatnost na način koji je prepoznatljiv povjerenstvima koja će vrednovati njegov ukupan rad. **Izdvojeni** postupak izbora u znanstveno zvanje, pa potom u znanstveno-nastavno zvanje trebalo bi se provoditi u slučaju kada pristupniku ne ističe zakonom propisani rok za izbor u zvanje. Tada **pristupnik pokreće** postupak samostalno i na način opisan u ovom poglavlju. Ukoliko zaposleniku ustanove ističe zakonom propisani rok za pokretanje postupka reizbora ili izbora u više zvanje, tada će **ustanova u kojoj zaposlenik ima sklopljen Ugovor o radu pokrenuti** postupak objavom javnog natječaja za izbor u znanstveno-nastavno zvanje i u tom slučaju se izbor najčešće provodi postupkom istovremenog izbora u znanstveno i znanstveno-nastavno zvanje.

Postupanja kod izbora u zvanje

1. Pristupnik kojem ne ističe rok izbora u zvanje obraća se ustanovi s kojom ima sklopljen ugovor o radu sa zahtjevom za pokretanje postupka izbora u znanstveno zvanje u određenom području, polju i grani znanosti (vidi poglavlje: Znanstvena zvanja). Zahtjev mora sadržavati svu potrebnu dokumentaciju: životopis, prikaz znanstvene, nastavne, stručne i/ili umjetničke djelatnosti, radove koji pristupnika kvalificiraju za izbor i drugu potrebnu dokumentaciju. Ustanova uz zahtjev, prosljeđuje svu dokumentaciju vijeću znanstvene organizacije ovlaštene za izbor u znanstveno zvanje u području i polju u kojoj se vrši izbor. Često je to vijeće ustanove u kojoj je pristupnik zaposlen, ali ako ustanova nije ovlaštena za izbor u znanstveno zvanje, prosljedit će dokumentaciju drugoj ovlaštenoj znanstvenoj organizaciji. Pristupnik

može i osobno uputiti zahtjev znanstvenoj organizaciji koja je ovlaštena za provedbu dijela izbora.

2. Vijeće znanstvene organizacije koja je ovlaštena za provedbu djela izbora (dalje: vijeće) imenuje povjerenstvo koje je dužno pregledati dokumentaciju i sastaviti izvješće o tome da li pristupnik ispunjava zakonom i podzakonskim aktima propisane uvjete za izbor u znanstveno zvanje.

3. Vijeće prihvaća ili odbija izvješće povjerenstva te ukoliko je izvješće prihvaćeno, vijeće znanstvene organizacije daje mišljenje i prijedlog nadležnom matičnom odboru.

4. Matični odbor potvrđuje ili ne potvrđuje mišljenje i prijedlog ovlaštene znanstvene organizacije. Odluka se dostavlja pristupniku i znanstvenoj organizaciji koja je predmet prosljedila matičnom odboru. Pozitivnu odluku o izboru u znanstveno zvanje matični odbor dostavit će nadležnom Ministarstvu radi upisa predloženika u Upisnik znanstvenika i istraživača. Time je završen postupak izbora u znanstveno zvanje koje je trajno i koje se može oduzeti pristupniku samo pod zakonom opisanim uvjetima.

5. Znanstveno-nastavna organizacija raspisuje natječaj za izbor u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto sukladno potrebama utvrđenim studijskim programima i osiguranim sredstvima u proračunu Sveučilišta i državnom proračunu.

6. Ukoliko se na natječaj jave pristupnici koji su već izabrani u odgovarajuće znanstveno zvanje (npr. za znanstveno-nastavno zvanje docenta pristupnik mora imati izbor najmanje u znanstveno zvanje, znanstvenog suradnika), vijeće znanstvene organizacije koja je raspisala natječaj imenuje povjerenstvo čiji je zadatak utvrditi ispunjavaju li pristupnici uvjete za izbor u znanstveno-nastavno zvanje (Uvjete Rektorskoga zbora i možebitne dodatne uvjete koje propisuje sveučilište ili neko drugo tijelo).

7. Povjerenstvo podnosi izvješće vijeću znanstveno-nastavne ustanove koja je raspisala natječaj i vijeće donosi odluku o izboru u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto temeljem tog izvješća.

8. Ukoliko se na natječaj jave osobe koje nemaju izbor u odgovarajuće znanstveno zvanje, znanstveno-nastavna ustanova koja je raspisala natječaj dužna je zastati sa postupkom i provesti izbor u znanstveno zvanje za te pristupnike, na način kako je opisano u točkama 2.-4. i potom provodi postupak izbora u znanstveno-nastavno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto.

PRAVA I OBVEZE NASTAVNIKA

Prava i obveze nastavnika u djelatnosti visokog obrazovanja utvrđena su u Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

Citiramo odredbe koje reguliraju isto:

Članak 42.

(...)(3) Obveza provođenja ponovnog izbora prestaje nakon što zaposlenik bude drugi put izabran na znanstveno radno mjesto znanstvenog savjetnika (trajno zvanje).

(4) Na radno mjesto znanstvenog suradnika ili višega znanstvenog suradnika zaposlenik može biti biran najviše dva puta. (...)

(3) Zaposlenici u znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim i nastavnim zvanjima imaju pravo na mirovanje rokova za izbor u zvanja i na radna mjesta sukladno članku 45. ovoga Zakona te u vrijeme dok obavljaju dužnost rektora, prorektora, čelnika sastavnica sveučilišta ili dok obavljaju kakvu javnu dužnost.

Članak 45.

U vrijeme roditeljskih dopusta, bolovanja dužih od tri mjeseca, služenja vojne obveze, obavljanja javne dužnosti te u drugim naročito opravdanim slučajevima predviđenim zakonom, kolektivnim ugovorom ili općim aktom znanstvene organizacije, rokovi za izbor ili reizbor u

znanstveno zvanje i na radno mjesto miruju i neće se uračunavati u rok za izbor, osim u slučaju da zaposlenik zatraži da mu za navedeno razdoblje rokovi teku.

Članak 102.

(1) S osobama izabranim na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta sklapa se ugovor o radu na neodređeno vrijeme s obvezom provođenja ponovnog izbora ili unaprijeđenja svakih pet godina. Ako prilikom ponovnog izbora zaposlenik ne bude izabran zbog neispunjavanja uvjeta, postupa se prema članku 95. stavku 5., odnosno članku 101. stavku 5. ovoga Zakona.

(2) Obveza provođenja ponovnog izbora prestaje nakon što zaposlenik bude drugi put izabran na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora ili nastavno mjesto profesora visoke škole (trajno zvanje).

(3) Na radno mjesto docenta ili izvanrednog profesora, te predavača i višeg predavača, zaposlenik može biti biran najviše dva puta.

(4) Iznimno, ako zaposlenik nakon drugog izbora ne bude izabran u više nastavno zvanje, a odlukom stručnog vijeća visokog učilišta se utvrdi da postoji potreba za njegovim daljnjim angažmanom, visoko učilište može s njim prilikom daljnjih ponovnih izbora sklopiti ugovor o radu na određeno vrijeme u najduljem trajanju od pet godina.

(5) Zaposlenici u znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim i nastavnim zvanjima imaju pravo na mirovanje rokova za izbor u zvanja i na radna mjesta sukladno članku 45. ovoga Zakona te u vrijeme dok obavljaju dužnost rektora, prorektora, čelnika sastavnica sveučilišta ili dok obavljaju kakvu javnu dužnost.

(6) Zaposleniku na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom i nastavnom radnom mjestu na visokom učilištu istekom akademske godine u kojoj je navršio 65 godina života prestaje ugovor o radu radi odlaska u mirovinu.

(7) Kada postoji potreba za nastavkom njegova rada, visoko učilište može redovitom profesoru u trajnom zvanju i profesoru visoke škole u trajnom zvanju produljiti radni odnos do isteka akademske godine u kojoj navršava 70 godina. Pri tome de se posebno cijeniti njegov znanstveni doprinos, uspješnost u obrazovnom procesu i odgoju mladih znanstvenika i nastavnika. (...)

Članak 103.

(1) Nastavnici i suradnici dužni su uredno izvršavati nastavne i druge obveze sukladno općim aktima visokog učilišta te ispunjavati obveze u odnosu na znanstveni, umjetnički i stručni rad koji obavljaju na visokom učilištu. Posebnu pozornost dužni su posvetiti radu sa studentima, poticanju njihova samostalnog rada i kreativnosti te uključivanju u stručni, znanstveni i umjetnički rad.

(2) Ugovorni odnosi nastavnika i suradnika s drugim pravnim osobama izvan matične ustanove zaposlenja ograničavaju se statutom ili drugim općim aktom visokog učilišta, ako se radi o odnosima koji bi negativno utjecali na rad visokog učilišta ili ako je riječ o ugovoru s organizacijom koja svojom djelatnošću konkurira visokom učilištu s kojim nastavnik ili suradnik ima ugovor o radu.

(3) Nastavnik ili znanstvenik može, uz uvjete propisane statutom visokog učilišta, koristiti plaćenu slobodnu studijsku godinu (sabbatical) radi znanstvenog, umjetničkog ili stručnog rada. Sveučilište je dužno u tom razdoblju organizirati kontinuirano obavljanje nastave te ispunjavanje drugih obveza umjesto odsutnog nastavnika.

(4) Odlukom nadležnog tijela visokog učilišta nastavniku se mogu odobriti kraća ili dulja izbivanja zbog znanstvenog, umjetničkog i stručnog usavršavanja ili kojega drugoga opravdanog razloga. U vrijeme takve odsutnosti nastavniku mogu mirovati prava i obveze iz ugovora o radu ili se mogu izvršavati djelomično, sukladno odluci nadležnog tijela i/ili

ugovora koji se zaključuje između nastavnika i visokog učilišta. Pri tome se mora osigurati uredno odvijanje nastave ili odgovarajuća zamjena za nastavnika. (...)

U svezi ostalih prava i obveza zaposlenika u akademskoj zajednici potrebno je skrenuti pozornost da je Sveučilište donijelo i Etički kodeks kao skup načela iz područja morala i profesionalne etike kao smjernica za profesionalni rad i javno djelovanje svih članova sveučilišne zajednice (Etički kodeks donesen je na sjednici Senata Sveučilišta 19. studenog 2008. godine)

Pri suočavanju s prvim izazovima znanstveno-istraživačkog rada i biranja u određeno zvanje, nameću se brojna pitanja i brojne teme koje je teško organizirati u hijerarhijsku cjelinu poglavlja nekog priručnika ili naputka. Posebice ističemo da su danas svi (pa čak i oni koji jesu ili pokušavaju postati znanstvenici) u potrazi za kratkim i jasnim odgovorima na konkretna pitanja i rijetko imaju vremena pročitati sve akte, da bi došli do odgovora na nekoliko relevantnih pitanja i zato smo u ovom naputku prethodna poglavlja obradili kroz relevantna pitanja koja si postavljaju mnogi nastavnici pred izbor u prvo ili više znanstveno, znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno i nastavno zvanje.

Znanstvenici izabrani u znanstvena zvanja znanstvenog suradnika, višeg znanstvenog suradnika i znanstvenog savjetnika, te nastavnici izabrani u znanstveno-nastavna zvanja ili umjetničko-nastavna zvanja docenta, izvanrednog profesora i redovitog profesora upisuju se u Upisnik znanstvenika koji se vodi pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta u elektroničkom obliku.

Osim znanstvenika i nastavnika u Upisnik znanstvenika upisuju se i osobe izabrane u suradnička zvanja asistenta i višeg asistenta, te osobe koje su stekle akademski stupanj doktora znanosti.

Procedura upisa u navedeni Upisnik propisana je Pravilnikom o Upisniku znanstvenika («Narodne novine», br. 72/04, 80/04, 101/04, 82/10).

Znanstveni radovi znanstvenika upisani su u pravilu u Hrvatsku znanstvenu bibliografiju.

Znanstvenici koji su svojim istraživačkim radom došli do značajnijih znanstvenih dostignuća, trebali bi takve radove posebice zaštititi, putem specijalnih informatičkih programa, kako svekolika dostupnost i zlouporaba istih, ne bi bila moguća.

Na kraju ovog Naputka, dužni smo napomenuti da nismo navodili odredbe novog Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja («Narodne novine», br. 26/13, 34/13) s obzirom da se od njegovog donošenja u akademskoj zajednici vodi velika diskusija o neprihvatljivom sadržaju, načinu i postupku donošenja navedenog Pravilnika, tako da je za očekivati skorašnje njegove izmjene i dopune.

Isto tako napominjemo, da ćemo permanentno pratiti promjene zakonske i ine regulative iz oblasti znanosti i visokog obrazovanja, te pravovremeno usklađivati odredbe ovog Naputka.